

सप्तहिक संस्कृति

समय विताउन चाहनुहोस् भने नमरेसम्म श्रम गनहोस् ।
- सात लिखासल

सम्पादकीय

मनसुन शुरुसँग पूर्वतयारीमा लाग

नेपालमा मनसुन भित्रिने सरदर मिति जुन १३ तारिख हो । भूउपग्रह, वायुमण्डलीय र मौसम मोडेलबाट प्राप्त सूचना अनुसार पनि नेपालमा मनसुन भित्रिने लागेको महाशाखाले प्रस्तु पारेको छ । यस वर्षको मनसुनमा देशव्यापी रूपमा विगतको भन्दा अधिक वर्षा हुने प्रक्षेपण गरिएको छ । सरकार र सम्बन्धित निकाय मनसुनजन्य विपत्तिका जोगिन पूर्वतयारी र प्रतिकार्यमा जुदून ढिलाई गर्न हुँदैन । आमजनता पनि विपत्तिका जोगिन सचेत हुन जरुरी छ ।

यस वर्षको बर्खायाममा अधिक वर्षा हुने र पहिलेभन्दा बढी जनधनको क्षति हुन सक्ने पूर्वानुमान गरिएको छ । सरकारका तर्फबाट राष्ट्रिय विपत् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणले तयार पारेको 'मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोजना-२०८२' ले देशभरका चार लाख ५७ हजार घरपरिवारका करिब २० लाख मानिस बाढी, पहिरो, भारी वर्षा, डुबानलगायतबाट प्रभावित हुने प्रक्षेपण गरिएको छ । विपत् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समितिको ३२ औं बैठकले यस पटकको कार्ययोजना पारित गरिसकेको छ । काठमाडौं उपत्यकाबाट पानी बाहिरिने एक मात्र बाटो चोभार गल्छी साँझुरो हुँदा गत वर्ष भीषण वर्षा भएसँगै काठमाडौं उपत्यकामा ठुलो क्षति भएको थियो ।

मुख्यतः नम्रवु, कुलेश्वर, थापाथली, बल्खुलगायतका भूभाग डुबानमा परेका थिए । त्यहाँ फेरि क्षति हुन नदिन चोभार गल्छीमा रहेको अवरोध हटाउन सहरी विकास मन्त्रालयलाई निर्देशन दिइएको छ । बैठकले आपत्कालीन गोदामघर सञ्चालन कार्यविधि-२०८१ (प्रथम संशोधन) सम्बन्धी प्रस्ताव पारित गरेको छ । विपत्सँग जुधन उच्च पूर्वतयारीमा प्राधिकरण, जल तथा मौसम विज्ञान विभागलगायत सबै निकायको समन्वय र सहकार्यावश्यक छ । मनसुनी विपत्सँग जुधन गत वर्षको कमीकमजोरीबाट पाठ सिक्के गर्न तयारीमा सरकार जुदूपुर्छ । गत वर्ष पनि अधिक वर्षा हुने पूर्वानुमान गरिए पनि समयमा उद्धार गर्न कीनाइ भएको थियो । यस पटक प्रत्येक वडामा २५ जना स्वयंसेवी मनसुनअगावै विपत् उद्धारका लागि तयार गरिए निर्णय कागजमा सीमित हुनुहुना । त्यसको जिम्मा सशस्त्र प्रहरीलाई दिइएको छ । नेपाली सेना, नेपाल प्रहरीलगायतका सुरक्षा निकायसँग पनि विपत्का बेला सहकार्य भइरहेको छ । त्यसै उद्धारका लागि आवश्यक डुङ्गा, बोट, डोरीलगायतका सामग्री गत वर्ष नपुग भएकाले यस पटक अन्य निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गरेर तैनाथ राखिने भएको छ । जल तथा मौसम विज्ञान विभागको मौसम पूर्वानुमान महाशाखाले आफ्नो क्षमताले भ्याएसम्मको मनसुनी पूर्वसूचना दिइरहेको छ ।

भौगोलिक स्थिति, भूधरातलीय बनावट र विविध मौसमी अवस्थाका कारण नेपाल बाढी, पहिरो, डुबान, चट्टाड, आगलागी जस्ता विपत्तिजन्य घटनाको उच्च जोखिममा रहेको छ । करिब ८० प्रतिशत नेपाली जनता कुैन न कुैन किसिमको विपत्को उच्च जोखिमको अवस्थामा जिउन बाध्य रहेको तथाङ्को छ । नेपालमा चैतदेखि भद्रौसम्म ग्रीष्मकालीन र असोजदेखि फागुनसम्म शीतकालीन मनसुनी अवस्था रहने गर्छ । हिन्द महासागरमा विकास भई बज्जालको खाडी हुँदै नेपाल प्रवेश गर्ने मनसुनी बायुका कारण सामान्यतया जेठोको अन्त्यदेखि असोजसम्म निरन्तर वर्षा हुने गर्छ । नेपालमा वार्षिक वर्षाको करिब ८० प्रतिशत वर्षा मनसुनी वर्षाको रूपमा यही अवधिमा हुने गर्छ । छोटो अवधिमा निरन्तर र ठुलो मात्रामा वर्षा हुँदा यसले विपत्को रूप लिने अवस्था छ । त्यसै गरी असोजदेखि चैतसम्म अरब सागरमा विकास भई नेपाल प्रवेश गर्ने मनसुनी वायुले हिँडेको वर्षा गराउँछ । हिँडेको वर्षा राप्रो भयो भने हिँडेको बाली र बर्खे वर्षा राप्रो भयो भने बर्खे बाली राप्रो हुने गर्छ । अतः सन्तुलित वर्षाको आशा गर्दै सबै जना पूर्वतयारीका साथ सचेत हुन जरुरी छ ।

तपाईंको आज

मेष	: अप्रत्यसित लाभ	तुला	: भक्तमेला बह्ने
वृष	: सत्कार मिलेछ	वृश्चिक	: शुभ यात्रा
गिरिधुन	: शारीरिक	धनु	: आर्थिक समस्या
कफर्ट	: मानसिक तनाब	मकर	: स्वास्थ्यमा सुधार
सिंह	: व्यापारमा लाभ	कुम्भ	: कार्यमा सफलता
कन्या	: शत्रुको भय	मीन	: सहयोग मिलेछ

हरिसिंदु भविश्यवाणी केन्द्र

पोखरा-१६, जोगिमणीमार्ग, मोबाइल: ९८५६०२०५८६

चिना, टिप, हस्तरेखा, आखत, माटो हेर्नको लागि सम्झनुहोस् ।

अण्डाको मूल्य बढेपछि किसानलाई राहत

पोखरापत्र संवाददाता

चितवन, १७ जेठ

लामो समयदेखि लागत मूल्यभन्दा सस्तोमा अण्डा बिक्री गर्दै आएका किसानले मूल्य बढेसँगै राहत महसुस गरेको छ । उच्च गर्मीका कारण उत्पादन घटाउने उहाँ बताउनुभयो ।

नेपाल लेयर्स कुखुरा पालक मूल्खले अण्डाको समर्पन मूल्य तोक्दै आएको छ । आजदेखि लागू हुनेगरी एक्सप्ल अण्डा प्रतिक्रेट (३० वटा) को ८४० फार्म मूल्य तोक्दैको छ । यसै दूलो अण्डा ४६५ र मफ्काला ४३५ तोक्दैको छ । यसअधिको भन्दा प्रतिक्रेटमा १५ रुपैयाँ ५ पैसा प्राप्त गरेको छ । सझ्का अध्यक्ष विनोद पोखरेलका अनुसार किसानको लागत मूल्य प्रतिक्रेट १६ रुपैयाँ ५६ पैसा पर्न आउँछ । उहाँले भनुभयो, 'बढादा समेत किसानले लागत मूल्य पाउन

सकेका छैनन । तर पनि मूल्य वृद्धि हुँदा राहत महसुस गरिरहेको छ ।'

पोखरेलले चर्को गर्मीका कारण अण्डा उत्पादनमा २५ प्रतिशतसम्म घटेको बताउनुभयो । गर्मी मौसममा कुखुराले कम दाना खाने र उत्पादन घटाउने उहाँ बताउनुभयो । यससँगै विभिन्न खालका रोगहरू देखा पर्न गर्दछन् ।

पाँच माहिनाअधि दैनिक ४० हजार कार्टुन अण्डा उत्पादन हुने गरेकोमा अहिले २५ हजार हाराहारीमा भरेको छ । गर्मीसँगै दानाको मूल्य बढेको र अण्डाको मूल्य कम हुँदा धेरै किसानले कुखुरा बेचे र नयाँ चलाना राखन नसकेको उहाँ बताउनुभयो । अण्डा दिने कुखुरा घटादा र माग बढादा मूल्य क्रमशः बढाए देखिन्छ । नेपालमा अण्डा उत्पादन गर्दै आएका ७५ प्रतिशत हाराहारी किसान विश्वासित भइसकेको छ । दूला फार्महरू खुलेकाले मागलाई धान सकेको पोखरेलले बताउनुभयो ।

पोखरापत्र संवाददाता

म्याग्नी, १७ जेठ

म्याग्नीको बेनी नगरपालिका-१ लामगारा मार्ग रहेको युवा वर्ष आधार भूत विद्यालयको तीन वटा कक्षामा विद्यार्थी सझ्या शून्य भएको छ ।

कक्षा चारसम्मको पठनपाठनको अनुमति पाएको विद्यालयको २, ३ र ४ कक्षामा नयाँ शैक्षिक सत्र २०८२ मा भर्ना हुन आउने विद्यार्थीको सझ्या शून्य भएको हो । प्रधानाध्यायपक खिमबहादुर चर्माकारले बालकक्षामा चार र कक्षा एकमा तीन जना विद्यार्थी रहेका बताउनुभयो । जनीकाकारीका विद्यार्थी भएको बिद्यालयमा पठाउन थालेपछि पछिल्लो पाँच वर्षात विद्यार्थी सझ्या घटाई गरेको छ । तामगारा र सारेमारे टोलमा राहेको लाग्न भएको थिए । आनन्दबाट र सारेमारे टोलमा राहेको लाग्न भएको थिए । अन्तिम चर्माकारले बालकक्षामा चार र कक्षा एकमा तीन जना विद्यार्थी रहेका बताउनुभयो । तामगारा र सिममा करिब ५० घरपरिवारको बसोबास छ । अझेजी माध्यमबाट आउने २ र ३ का विद्यार्थी टाढा भएको अर्थात् अन्तिम विद्यार्थीको लाग्न भएको बिद्यार्थीको लाग्न भएको थिए । कक्षा १ का विद्यार्थीको लाग्न भएको विद्यार्थीको लाग्न भएको थिए ।

उमेर कम भएको र सिकाइ वृद्धिका लागि कक्षा दोहोच्याइएको र बालकक्षामा नयाँ विद्यार्थी भएको प्रतिक्रियाकारले बताउनुभयो ।

युवा वर्षको सेवा क्षेत्रमा पर्ने आनन्दबाट रामगारा, लामगारा, सिम र सारेमारे टोलमा राहेको लाग्न भएको विद्यार्थी भएको थिए । विद्यार्थी सझ्या दाना खाने राहेको थिए । आनन्दबाट र सारेमारे टोलमा राहेको लाग्न भएको थिए । अन्तिम चर्माकारले बालकक्षामा चार र कक्षा एकमा तीन जना विद्यार्थी रहेका बताउनुभयो । तामगारा र सिममा करिब ५० घरपरिवारको बसोबास छ । अन्तिम चर्माकारले बालकक्षामा चार र कक्षा एकमा तीन जना विद्यार्थी रहेका बताउनुभयो । तामगारा र सिममा करिब ५० घरपरिवारको बसोबास छ । अन्तिम चर्माकारले बालकक्षामा चार र कक्षा एकमा तीन जना विद्यार्थी रहेका बताउनुभयो । तामगारा र सिममा करिब ५० घरपरिवारको बसोबास छ । अन्तिम चर्माकारले बालकक्षामा चार र कक्षा एकमा तीन

